

РЕПУБЛИКА
СРБИЈА

ПОВЕРЕНИК ЗА
ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ

Index: YIHR-04-14 -22.4.2026

П Р И Т У Ж Б А

ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ: Притужба коју нам упутите биће копирана и достављена физичком и/или правном лицу, односно органу против кога подносите притужбу.

ЛИЧНИ ПОДАЦИ О ЛИЦУ КОЈЕ ПОДНОСИ ПРИТУЖБУ

1. **НАЗИВ:** Удружење грађана Иницијатива младих за људска права
(ако је подносилац притужбе правно лице)
2. **ДА ЛИ ПРИТУЖБУ ПОДНОСИТЕ ЗА НЕКО ДРУГО ЛИЦЕ:** НЕ
3. **АДРЕСА/СЕДИШТЕ:** Теразије 14/ 5, 11 000 Београд
4. **ТЕЛЕФОН:** +381 11 451 2787
5. **E-mail:** office@yibr.org

ПОДАЦИ О ПРАВНОМ И/ИЛИ ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ОРГАНУ ПРОТИВ КОГА ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ

А) АКО СЕ ПРИТУЖБА ОДНОСИ НА ПРАВНО ЛИЦЕ/ОРГАН

1. **НАЗИВ ПРАВНОГ ЛИЦА/ОРГАНА:** Градоначелник Града Београда, Александар Шапић
2. **СЕДИШТЕ И АДРЕСА:** Драгослава Јовановића 2, 11103 Београд
3. **ТЕЛЕФОН:** 011 3229-678
4. **ДА ЛИ СТЕ ЗАПОСЛЕНИ У ТОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ:** НЕ

ОСНОВ ДИКРИМИНАЦИЈЕ

Заокружите један или више основа (личних својстава) на основу којих сматрате да сте били дискриминисани.

1. раса
2. боја коже
3. преци
4. држављанство
5. национална припадност или етничко порекло
6. језик
7. верска или политичка убеђења
8. пол
9. род
10. родни идентитет
11. сексуална оријентација
12. полне карактеристике
13. ниво прихода
14. имовно стање
15. рођење
16. генетске особености
17. здравствено стање
18. инвалидитет
19. брачни и породични статус
20. осуђиваност
21. старосно доба
22. изглед
23. чланство у политичким, синдикалним и другим организацијама
24. неко друго лично својство _____ (молимо наведите)

Молимо Вас да укратко наведете зашто сматрате да је лично својство које сте означили било повод за дискриминацију.

Објавом на друштвеним мрежама која садржи фотографију Ратка Младића и поруку: Генерал Ратко Младић #српскихерој уз емотикон заставе Републике Србије, сматрамо

¹ Иницијатива младих за људска права, Иницијатива поднела пријаве за уклањање више од 300 мурала и графита посвећених Ратку Младићу, 13.3.2023: <https://vihr.rs/bhs/inicijativa-podnela-prijave-za-uklanjanje-vise-od-300-murala-i-grafita-posvecenih-ratku-mladicu/>

² Европска комисија, Извештај за Србију 2025. године, стр. 37: https://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/2025/serbia_2025_report_sr.pdf

³ Савет Европе, Commissioner highlights key steps to better respect the rights of victims and deal with the past in the region of the former Yugoslavia, 8.2.2024: <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-highlights-key-steps-to-better-respect-the-rights-of-victims-and-deal-with-the-past-in-the-region-of-the-former-yugoslavia>

⁴ Иницијатива младих за људска права, Комитет за присилне нестане позвао Србију да примени УН Резолуцију о геноциду у Сребреници, 30.4.2025: <https://vihr.rs/bhs/komitet-za-prisilne-nesanke-pozvao-srbiju-da-primeni-rezoluciju-un-a-o-genocidu-u-srebrenici/>

да је Градоначелник града Београда Александар Шапић прекршио више чланова Закона о забрани дискриминације (у даљем тексту притужбе 33Д) што представља говор мржње и тешки облик дискриминације.

На овај начин Градоначелник Града Београда изрекао је дискриминаторну изјаву по основу националне односно етничке припадности (основ дискриминације 5.) и верских убеђења (основ дискриминације 7.) према жртвама и породицама жртава ратних злочина за које је Младић осуђен.

Младић је правоснажном пресудом Међународног резидуалног механизма за кривичне судове Уједињених нација (МРМКС) 8. јуна 2021. године осуђен за кршење закона и обичаја рата, злочине против човечности у више општина у Босни и Херцеговини и геноцид у Сребреници. Према наводима пресуде (доказ бр. 3, страна 338. и 380.) Младић, који је у периоду од 1992. до 1995. године био комадант Војске Републике Српске (ВРС), осуђен је за допринос удруженом злочиначком подухвату који је постојао од 12. маја 1992. до 30. новембра 1995. с циљем трајног уклањања босанских Муслимана и босанских Хрвата с територија у Босни и Херцеговини.

Сходно томе, сматрамо да је Градоначелник града Београда прекршио члан 11. 33Д јер је слављење особе - која је одговорна за тешка кршења међународног хуманитарног права босанских Муслимана (данас Бошњака) и босанских Хрвата - од стране градоначелника главног града Србије представља говор мржње према бошњачком односно хрватском народу у целини.

Такође, сматрамо да је истом објавом Градоначелник града Београда као орган јавне власти прекршио члан 13. 33Д јер се промоцијом осуђеног ратног злочинца као хероја пропагира етничко чишћење и геноцид што је ставом 1. тачком 4. овог члана 33Д забрањено. Наше наводе потврђује и пресуда Младићу (Доказ бр. 3, страна 331.) у којој се тврди да је „уништавање усмерено против сваке од заједница из тачке 1 Оптужнице могло представљати моћне, ране кораке у кампањи босанских Срба ка етнички хомогеној држави“. Имајући у виду штетност садржаја дискриминаторне објаве али и значаја функције Градоначелника главног града Србије, ову објаву сматрамо тешки обликом дискриминације.

Државна заједница Србија и Црна Гора (СЦГ) је 11. априла 2002. године потврдила Споразум о сарадњи са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињених на територији бивше Југославије од 1991. године. У Члану 1, став 2 Србија и Црна Гора обавезују се да ће поштовати и спроводити судске одлуке МКТЈ и указивати правну помоћ његовим истражним и судским органима. Ова изјава Градоначелника Града Београда представља и непоштовање међународних споразума који обавезују институције Републике Србије која је правна наследница СЦГ.

Основано сумњамо и да је објава Градоначелника града Београда у супротности и са чланом 4. Закона о забрани манифестација неонацистичких и фашистичких организација и употребе њихових симбола. Чланом 4. овог закона забрањује се производња, умножавање, складиштење, презентација, ширење или на било који други начин употреба симбола којима се пропагирају или оправдавају идеје, радње

или поступци лица за које су та лица осуђена за ратне злочине. Глорификација особе које су правоснажно осуђене за ратне злочине негује се историјски ревизионизам и култура некажњивости што додатно поткопава владавину права у Србији.

Иницијатива младих за људска права је у марту 2023. године поднела више од 250 пријава комуналним органима Града Београда како би се уклонили графити мржње којима се слави ратни злочинац Ратко Младић.¹ И након више од три године од слања пријава, комунални органи Града Београда нису одговорили на пријаве за уклањање графита и мурала Младићу. Имајући у виду тај податак, као и да функцију Градоначелника града Београда је и тада вршио Александар Шапић, а да је садржај већине тих графита био идентичног садржаја као и порука у оквиру објаве Градоначелника града Београда Шапића сматрамо да је нечињење комуналних органа Града Београда у трајању од више од три године као и недавна објава Градоначелника града Београда представљају кршење и става 6. члана 13. ЗЗД што представља дискриминацију у дужем временском периоду односно продужену дискриминацију.

На међународном нивоу, овакви поступци су у директној супротности са обавезама које је Србије преузела при приступању Европској унији, као и чланством у Савету Европе и Уједињеним нацијама, посебно имајући у виду обавезу поштовања пресуда Међународног кривичног суда за бившу Југославију (МКСЈ), чије пресуде је Србија дужна да примењује. Та обавеза је заснована на Закону о сарадњи Србије и Црне Горе са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године ("Сл. лист СРЈ", бр. 18/2002 и "Сл. лист СЦГ", бр. 16/2003).

У последњем извештају Европске комисије и за Србију из новембра 2025. године јасно се наводи да је „одређени број српских политичких странака, политичара и медија наставио је да обезбеђује подршку и јавни простор осуђеним ратним злочинцима, као и да негира ратне злочине, укључујући геноцид у Сребреници, без последица.“²

У извештају Комесар Савета Европе за људска права из 2023. године и писму поводом истог извештаја из фебруара 2024. године тадашњој председници Владе Србије Ани Брнабић, посебно је истакнута потреба за уклањањем мурала и графита који величају осуђене ратне злочинце. Комесар Савета Европе је више пута позвао власти у Србији да се супротставе широко распрострањеном јавном величању ратних злочинаца, негирању и релативизацији ратних злочина и геноцида, те да уклоне натписе, мурале и графите посвећене осуђеним ратним злочинцима.³

Комитет за присилне нестанке Уједињених нација (ЦЕД) објавио је у априлу 2025. године извештај о Србији са препорукама за званични Београд. Међу препорукама ЦЕД-а за власти у Србији наведене су примена Резолуције Генералне скупштине УН-а о геноциду у Сребреници и промена законодавства како би се кривично санкционисало порицање ратних злочина и слављење ратних злочинаца.⁴

ГДЕ СЕ ДЕСИО ДОГАЂАЈ ПОВОДОМ КОГА ПОДНОСИТЕ ПРИТУЖБУ

1. ПОСТУПАК ПРЕД ОРГАНИМА ЈАВНЕ ВЛАСТИ (суд, општина, министарство, комисије...)
2. У ПОСТУПКУ ЗАПОШЉАВАЊА ИЛИ НА ПОСЛУ
3. ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА ЈАВНИХ УСЛУГА ИЛИ ПРИ КОРИШЋЕЊУ ОБЈЕКТА И ПОВРШИНА
4. ОСТВАРИВАЊЕ ВЕРСКИХ ПРАВА
5. ОБРАЗОВАЊЕ И СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ
6. ОСТВАРИВАЊЕ МАЊИНСКИХ ПРАВА
7. ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ
8. НЕШТО ДРУГО (молимо наведите)

Порука Градоначелника града Београда, Александра Шапића објављена је на друштвеној мрежи Фејзбук и Инстаграм (докази бр. 1 и бр. 2) у суботу 18. априла 2026. године око 20 часова на званичним налозима Градоначелника града Београда на ове две друштвене мреже. До достављања ове притужбе, спорна објава на друштвеној мрежи Инстаграм је избрисана.

Ову објаву је видео велики број корисника друштвених мрежа, међу којима су врло вероватно и породице жртава злочина за које је Младић осуђен и према којима сматрамо да је извршен тешки облик дискриминације, као облик говора мржње у продуженом трајању имајући у виду непоступање Града Београда да по пријавама Иницијативе младих за људска права уклони више од 250 графита и мурала са ликом Ратка Младића од марта 2023. године.

ОПИС ДОГАЂАЈА – молимо Вас да догађај поводом кога подносите притужбу опишете детаљно, укључујући и податке о времену, месту, особама које су биле присутне и слично.

Порука односно објава која садржи фотографију осуђеног ратног злочинца Ратка Младића и поруку: „Генерал Ратко Младић #српскихерој уз емотикон заставе Републике Србије“ која је публикована јавно у суботу 18. априла 2026. године око 20 часова на званичним налозима на друштвеним мрежама Фејзбук и Инстаграм Градоначелника града Београда Александра Шапића.

НАПОМЕНА: Уколико Вам је потребно више места за опис догађаја, будите слободни да употребите додатни папир.

ДОКАЗИ: Молимо Вас да наведете доказе које достављате уз притужбу.

1. Доказ 1 – Снимак екрана објаве на друштвеној мрежи Инстаграм
2. Доказ 2 – Снимак екрана објаве на друштвеној мрежи Фејзбук
3. Доказ 3- Правоснажна пресуда Жалбеног већа МРМКС Уједињених нација у Хагу од 8. јуна 2021. у предмету Ратко Младић (МІСТ-13-56-А)

1. **ДА ЛИ СТЕ ПОКРЕНУЛИ СУДСКИ ПОСТУПАК? НЕ.**

Датум

22.4.2026. године

Потпис

Директорка

Софија Тодоровић

НАПОМЕНА: Уколико притужбу подносите електронским путем, потребно је да је најпре својеручно потпишете и потом скенирате.